

Beslutsunderlag

Styrelsen 2025-09-17

Diarienummer: **2025-01048**

Handläggare: Barbora Kubista

Telefon: 076-5333915

E-post: barbora.kubista@sparvagen.goteborg.se

Rapportering till Stadshuskoncernens dubbla väsentlighetsanalys (DMA) enligt CSRD för 2025

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Spårvägar:

Rapporteringen om bolagets väsentliga inverkan, finansiella möjligheter och risker, som inlämnats till Göteborgs Stadshus AB vid upprättande av *Stadshuskoncernens dubbla väsentlighetsanalys enligt CSRD för 2025* godkänns.

Beskrivning av ärendet

Ärendet gäller beslut om att bekräfta bolagets rapportering till Stadshuskoncernens dubbla väsentlighetsanalys för 2025, som en del i koncernens process för hållbarhetsrapportering. Bakgrunden är EU:s direktiv om företagens hållbarhetsrapportering (CSRD), vilket från juli 2024 införts i svensk årsredovisningslag. Direktivet innebär krav på att bolag som omfattas ska upprätta en hållbarhetsrapport samt genomföra en dubbel väsentlighetsanalys (DMA).

Göteborgs Stadshus AB har tagit fram anvisningar för rapportering enligt CSRD och EU-taxonomin, vilka gäller för samtliga dotterbolag. Under våren 2025 har bolaget deltagit i den koncerngemensamma processen och lämnat uppgifter om sin väsentliga påverkan, finansiella risker och möjligheter utifrån miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade frågor.

I enlighet med Stadshus anvisningar krävs att respektive dotterbolagsstyrelse bekräftar att de uppgifter som lämnats är rättvisande och fullständiga. Därefter aggregeras bolagens analyser och fastställs på koncernnivå av Stadshus styrelse.

Samtidigt har EU och den svenska regeringen beslutat om en tidsmässig paus för hållbarhetsrapporteringen, vilket innebär att Stadshuskoncernen omfattas av uppskjuten rapporteringsplikt till 2027. För att genomföra en ordnad paus ska dock 2025 års arbete med den dubbla väsentlighetsanalysen slutföras och bekräftas av respektive bolagsstyrelse. Detta ärendet syftar därför till att formellt besluta om att bekräfta bolagets rapportering. Rapporteringsprocessen för 2025 avslutas därefter för att sedan återupptas våren 2027.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Godkännandet av DMA har i sig ingen direkt ekonomisk konsekvens för staden eller invånare, men det stärker förutsättningarna för långsiktig effektivitet, riskhantering och transparens i bolagets verksamhet. På sikt kan detta bidra till mer hållbara investeringar och minskade riskkostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

DMA bidrar till att identifiera åtgärder som stärker klimat- och hållbarhetsmålen. Även om själva beslutet inte förändrar ekologiska förhållanden direkt, möjliggör det en systematisk utveckling mot fossilfrihet, resurseffektivitet och cirkulära flöden.

Bedömning ur social dimension

Beslutet har ingen direkt social konsekvens för invånarna, men det stärker bolagets ansvarstagande i frågor om jämställdhet, arbetsmiljö och samhällsansvar. Genom att integrera sociala aspekter i rapporteringen kan staden på sikt bättre säkerställa positiva effekter för olika grupper i samhället.

Samverkan

Ärendet är inte föremål för samverkan.

Bilagor

Ärendet

Bolaget har under våren 2025 deltagit i den rapporteringsprocess som anvisats av Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) och därigenom lämnat uppgifter om sin väsentliga inverkan, finansiella möjligheter och risker utifrån olika hållbarhetsfrågor (miljö-, sociala- och styrningsfrågor). Enligt *Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för rapportering enligt CSRD och EU-taxonomin inom Stadshuskoncernen* ska respektive dotterbolagsstyrelse ha bekräftat att de uppgifter som lämnats är rättvisande och fullständiga.

Beskrivning av ärendet

Från och med den första juli 2024 gäller nya bestämmelser i årsredovisningslagen om hållbarhetsrapportering. En hållbarhetsrapport ska upprättas av vissa aktiebolag och koncerner som uppfyller angivna gränsvärden och ingår i årsredovisning eller koncernredovisning. Bestämmelserna har sin grund i EU:s direktiv om företagens hållbarhetsrapportering, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, direktiv EU 2022/2464). Stadshuskoncernen uppfyller dessa gränsvärden och är därför skyldiga att upprätta en konsoliderad hållbarhetsrapport för koncernen genom dess moderbolag Stadshus AB. Rapporteringsprocessen för detta regleras i *Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för rapportering enligt CSRD och EU-taxonomin inom Stadshuskoncernen*.

Ett krav i de nya reglerna för hållbarhetsrapportering är att bolag/koncerner som omfattas ska identifiera sin väsentliga inverkan, finansiella möjligheter och risker utifrån olika hållbarhetsfrågor (miljö-, sociala- och styrningsfrågor) genom en så kallad dubbel väsentlighetsanalys. Detta har genomförts i Stadshuskoncernen under våren, där berörda bolag identifierat och dokumenterat sin inverkan genom den process som Stadshus anvisat. Väsentlighetsanalysen har sedan aggregerats på koncernnivå för att fastställas av Stadshus. Inför Stadshus beslut ska respektive dotterbolagsstyrelse, eller en moderbolagsstyrelse för sin underkoncern, genom styrelsebeslut ha bekräftat att de

uppgifter som lämnats till den dubbla väsentlighetsanalysen är rättvisande och fullständiga.

Om dubbel väsentlighetsanalys

Enligt kraven i CSRD ska bolag som omfattas av direktivet genomföra en dubbel väsentlighetsanalys (Double Materiality Assessment; DMA) för att identifiera och bedöma vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga för bolaget. **Analysen ska revideras årligen.** För Stadshuskoncernen tas en DMA fram med de hållbarhetsfrågor som är väsentliga ur ett koncernövergripande perspektiv. Stadshusen har delat in samtliga dotterbolag i Stadshuskoncernens värdekedjor. **Göteborgs Spårvägar (GS) ingår i värdekedjan Mobilitet och transport** (ny tematisk grupp fr.o.m revideringen våren 2025), vilket inkluderar kollektivtrafik (Göteborgs Hamn AB, Göteborgs Spårvägar AB, Grefab, Göteborgs Stads Parkering AB, Göteborgs Stads Leasing AB (Stadens bud). Den koncernövergripande DMA:n fastställs av Stadshus styrelse. Resultatet visar vilken hållbarhetsinformation som koncernen måste rapportera utifrån de olika upplysningskrav och datapunkter som ingår i regelverket och styr i och med det omfattningen av rapporteringen. Både bolagets och den aggregerade värdekedjans DMA:er finns i bilagan.

Sammanfattning DMA: miljö, socialt, ekonomi, styrning

1. Den finansiella påverkan enligt DMA

Övergripande skapar ekologiska och sociala frågor främst indirekta finansiella effekter för GS, då intäkterna tillfaller Västtrafik och många kostnader regleras via självkostnadsavtal. De största möjligheterna finns i kostnadsdämpning genom energieffektivisering och återbruk, samt i stärkt säkerhet och inkludering som kan driva efterfrågan (även om det inte ger direkta intäkter för GS). De viktigaste riskerna ligger uppströms – ökade energi- och koldioxidkostnader, skärpta regler för utsläpp och kemikalier samt risker kopplade till vatten och biologisk mångfald men nuvarande avtal mildrar effekterna. Operativa frågor som bekämpning av invasiva arter och förbättrad avfallssortering har hanterbara kostnadseffekter och stärker efterlevnad och beredskap. Framåt bör GS prioritera systematisk leverantörshantering, substitution av riskkemikalier och kontinuerlig effektivisering för att säkra motståndskraft under utvecklade EU-krav.

2. Den ekologiska påverkan enligt DMA

Den samlade påverkansprofilen nedan visar Göteborgs Spårvägars positiva och negativa miljöaspekter enligt ESRS-standarderna E1–E5. Syftet är att tydliggöra både styrkor och utmaningar i verksamheten.

Göteborgs Spårvägar bidrar positivt till klimat och miljö genom fossilfri kollektivtrafik på förnybar el, energieffektivisering, återbruk samt insatser för biologisk mångfald. Bolaget stärker energiomställningen och främjar en cirkulär resursanvändning genom återbruk och avfallssortering.

Samtidigt kvarstår negativ påverkan i värdekedjan uppströms, främst kopplad till energiintensiv råvaruutvinning, produktion av material och användning av kemikalier.

Även lokalt finns utmaningar i form av utsläpp till luft, vatten och mark, liksom ofullständig avfallssortering.

ESRS E1 – Klimatförändringar

Positiv påverkan

- Spårvagnarna drivs helt på förnybar el, vilket innebär fossilfri kollektivtrafik och minskade utsläpp av växthusgaser (E1.1, E1.2).
- Energieffektiviseringsåtgärder, exempelvis att stänga av spårvagnarna nattetid, bidrar till lägre energianvändning (E1.2).
- Användning av förnybar el utan direkta utsläpp stärker energiomställningen och bidrar långsiktigt till minskad klimatpåverkan (E1.1).

Negativ påverkan

- Elförbrukningen, även om den är förnybar, medför påverkan uppströms vid produktion och underhåll av energikällan (E1.1).
- Produktion av komponenter och räl till spårvagnar ger utsläpp av växthusgaser uppströms (E1.2).
- Utvinning av råvaror till komponenter är energiintensiv och bidrar till klimatpåverkan (E1.2, E1.3).
- Transporter för underhåll av spår, vagnar och fastigheter bidrar till växthusgasutsläpp (E1.2).
- Läckage av köldmedia från AC-system bidrar till klimatpåverkan (E1.2).
- Användning av fjärrvärme och fossil gas i verksamheten ger koldioxidutsläpp (E1.1).

ESRS E2 – Föroreningar

Positiv påverkan

- Inga identifierade positiva effekter, fokus ligger på riskminimering

Negativ påverkan

- Transporter och servicefordon ger luftföroreningar som NO_x och partiklar (E2.1).
- Utvinning av råvaror uppströms ger utsläpp av SO₂, NO_x, partiklar och ångor (E2.1).
- Användning av smörjmedel på spår kan leda till förorening av mark och vatten, med risk för PFAS-innehåll (E2.2).
- Däckslitage från servicefordon sprider mikroplaster (E2.2).
- Verksamheten använder produkter som innehåller ämnen som inger betänkligheter, inklusive SVHC-ämnen (E2.1).

ESRS E3 – Vatten och marina resurser

Positiv påverkan

- Inga direkta positiva effekter identifierade

Negativ påverkan

- Vattenförbrukning sker vid tvätt av spårvagnar, vilket belastar vattenresurserna (E3.1).

ESRS E4 – Biologisk mångfald och ekosystem

Positiv påverkan

- Bekämpning av invasiva arter såsom björnloka och parkslide längs spåren bidrar till att skydda lokala ekosystem och biologisk mångfald (E4.1, E4.2).

Negativ påverkan

- Underhållsarbete, smörjmedel och utsläpp av tvättvatten kan påverka närliggande ekosystem negativt (E4.1).
- Utvinning och produktion av material uppströms leder till utsläpp som påverkar ekosystem negativt (E4.1).

ESRS E5 – Resursanvändning och cirkulär ekonomi

Positiv påverkan

- Återbruk via Göteborgs Stads plattform *Tage* minskar behovet av nyproducerade resurser (E5.1, E5.2).
- Utlämnning av möbler och utrustning på *Tage* bidrar till cirkulär ekonomi och förebygger avfall (E5.1, E5.2).
- Avfallssortering i verksamheten bidrar till ökad återvinning och minskad deponi (E5.1).

Negativ påverkan

- Avfallshantering från spårvagnar sorteras inte fullt ut och går delvis som brännbart, vilket innebär att resurser inte tas tillvara (E5.3).

3. Den sociala påverkan enligt DMA

Den samlade påverkansprofilen nedan visar Göteborgs Spårvägars positiva och negativa sociala aspekter enligt ESRS-standarderna S1–S4.

Göteborgs Spårvägar har en tydligt positiv social påverkan genom starka arbetsvillkor, jämställdhetsarbete, kompetensutveckling och trygg kollektivtrafik som bidrar till samhällsutveckling och inkludering. Samtidigt finns risker i värdekedjan, särskilt kopplade till arbetsvillkor vid utvinning av naturresurser samt påverkan på urfolks markanvändning. Även nedströms kvarstår utmaningar kring trafikolyckor. Samlat bedöms de positiva effekterna väga tyngre, men fortsatt arbete krävs för att minska riskerna i värdekedjan.

ESRS S1 – Egen arbetskraft

Positiv påverkan

- GS har kollektivavtal som säkerställer rättvisa arbetsvillkor (S1.1)
- Kontinuerlig kompetensutveckling erbjuds utifrån behov och befattning (S1.1)
- Årlig lönekartläggning motverkar osakliga löneskillnader mellan könen (S1.2)
- Flexibel arbetstid tillämpas där verksamheten tillåter (S1.1)
- Friskvårdssatsningar skapar tillfällen för både träning och social samvaro (S1.1)
- Förebyggande arbete mot kränkningar och trakasserier bedrivs löpande (S1.2)
- Aktivt arbete med GDPR skyddar den personliga integriteten (S1.3)

Negativ påverkan

- Inga identifierade negativa aspekter i egen verksamhet

ESRS S2 – Arbetstagare i värdekedjan

Positiv påverkan

- Krav på elleverantörer att ha policy för jämställdhet, med rätt till uppföljning (S2.2)
- Krav på elleverantörer att ha kollektivavtal, vilket styrks via intyg i upphandlingar (S2.1)

Negativ påverkan

- Risk för bristande arbetsmiljö och orimliga löner vid utvinning av naturresurser (S2.1)
- Risk för barnarbete och tvångsarbete i samband med utvinning av naturresurser (S2.3)

ESRS S3 – Påverkade samhällen

Positiv påverkan

- GS prioriterar säkerhet i kollektivtrafiken och erbjuder trygg reseservice (S3.1)
- GS möjliggör demonstrationer genom att lägga om spårvagnstrafiken (S3.2)
- GS underlättar för medborgare att resa till vallokaler och rösta (S3.2)

Negativ påverkan

- Inköp av förnybar el kan omfatta vindkraft, vilket kan ha negativ påverkan på samernas markanvändning (S3.3)

ESRS S4 – Konsumenter och slutanvändare

Positiv påverkan

- GS tillämpar offentlighetsprincipen och säkerställer medborgares tillgång till information (S4.1)
- GS arbetar proaktivt med resenärers säkerhet genom förebyggande åtgärder (S4.2)
- GS främjar social inkludering genom arbete med tillgänglighet, även för personer med funktionsnedsättningar (S4.3)

Negativ påverkan

- Vägtrafikolyckor sker trots förebyggande arbete (S4.2)

4. Den styrningsmässiga påverkan enligt DMA

Genom området styrning har Göteborgs Spårvägar AB enbart positiv påverkan. Som kommunalägt bolag verkar vi enligt lagstiftning och Göteborgs Stads regelverk, vilket säkerställer stabil styrning, transparens och effektiv verksamhet. Företagskulturen stärks genom tydliga kriterier under parollen ”Du är GS”, visselblåsarfunktionen ger trygg rapportering, och samverkan med ägare och branschorganisationer sker i enlighet med demokratiska principer. Upphandlingar genomförs i enlighet med lagen om offentlig

upphandling med möjlighet till kvalitets- och miljökrav, och risker för korruption motverkas genom etablerade kontrollaktiviteter och årlig extern granskning.

Sammanfattande bedömning

Bolaget bedömer att den dubbla väsentlighetsanalysen för 2025 har genomförts i enlighet med Stadshus AB:s anvisningar. Resultatet anses ge en rättvisande bild av bolagets väsentliga påverkan, risker och möjligheter inom miljö, sociala frågor och styrning.

Styrelsens bekräftelse säkerställer att de uppgifter som lämnats kan användas i Stadshuskoncernens samlade analys och bidra till ökad transparens.